

Razumevanje konflikta

Ključno sporočilo: Razumevanje vloge, ki jo ima konflikt v manifestaciji nasilja in radikalizaciji, ter razumevanje spretnosti, ki jih potrebujemo, da se soočimo in razrešimo konflikt z nenasilnimi sredstvi, sta pomembna za razvoj strategij posredovanja za skupine in posameznike, ki so se radikalizirali. Pomembno je, da se ti posamezniki naučijo, da je konflikte možno razreševati z nenasilnimi sredstvi, da se da napete odnose popraviti na miren način, da se spoštovanje in dostojanstvo lahko povrneta brez zatekanja k nasilju in da imajo raznolikost in kulturne razlike vrednost. To so ključna sporočila, poudarjena v tej vaji.

Ključne besede: razumevanje konflikta, razreševanje konflikta, posledice konflikta, konflikt in nasilje

Povzetek:

V tej vaji bodo udeleženci razmislili o lastnem razumevanju konflikta in na podlagi lastnih izkušenj proučili, kako je možno obnoviti mirne odnose med ljudmi, s poudarkom na pomenu dialoga, spoštljivega poslušanja in vrednosti raznolikosti.

Modul	Velikost skupine	Starostna skupina	Trajanje
• Preventiva • Intervencija	• srednja • velika	• 12 - 15 • 16 - 19 • 20 - 24	• 1 ura

Cilji

- Pomagati udeležencem, da razjasnijo in ocenijo svoje sposobnosti pri soočanju s sovražnimi ali težkimi situacijami
- Proučiti odnos med konfliktom in nasiljem ter izvesti široko diskusijo o tem, kako ti problemi vplivajo na globalno skupnost
- Povabiti udeležence, da razmišljajo o posledicah konflikta, in kako je le-ta lahko uničujoč tako za napadalca kot za žrtev.

Udeleženci

Vaja je primerna za uporabo v najrazličnejših skupinah; ni vezana na spol.

Opis dejavnosti

Korak 1:

Moderator vpraša skupino, na kaj pomislijo, ko slišijo besedo 'konflikt'. Počaka nekaj minut, da besede in ideje zaokrožijo po skupini.

Korak 2:

Moderator poda kratek pregled tem v zvezi s konfliktom: kaj je konflikt, nekaj glavnih vzrokov in strategije, ki jih ljudje uporabljajo za soočanje s to vrsto težkih situacij.

Kaj je konflikt?

Do konflikta pride, ko posamezniki ali skupine ne dobijo tistega, kar potrebujejo ali želijo, in poskušajo doseči svoj lastni interes. Včasih se posameznik potrebe ne zaveda in začne delovati, ne da bi se tega zavedal. V drugih primerih pa se posameznik zelo zaveda, kaj hoče, in aktivno deluje v smeri doseganja tega cilja.

Kateri so vzroki?

Razlike, na katerih lahko temelji konflikt, izhajajo iz različnih dejavnikov...

1. .. Kako je do določene situacije prišlo? (kdo je komu storil kaj, kdaj in kako)
2. .. Kaj ljudje menijo, da potrebujejo v svojem življenju, da bi se počutili varno in spoštovano? (materialne stvari, identiteta, na kateri smo ponosni, občutek enakopravne obravnave, nadzor nad lastnim življenjem)
3. .. Prepričanja, ki jih imajo ljudje o tem, kako bi stvari morale biti? (človekove pravice in demokratične vrednote, enakopravnost ras, religij in spolov ter sodelovanje v civilni družbi)

Konflikt je konstruktiven, ko...

- so njegov rezultat rešitve problemov in težav
- pripelje do prave komunikacije
- pomaga sprostiti čustva, tesnobo in stres
- gradi sodelovanje med ljudmi in posameznikom pomaga razvijati razumevanje in medosebne spretnosti

Konflikt je destruktiven, ko...

- odvrta pozornost od drugih pomembnih vprašanj
- spodkopava moralo in koncept sebe
- polarizira ljudi in skupine
- vodi k neodgovornemu in škodljivemu vedenju

Korak 3:

Moderator nato prosi udeležence, naj se za čimbolj doživeto razpravo o tematiki spomnijo (sami pri sebi) o neki konfliktni situaciji, v kateri so se znašli. Osredotočijo se naj na tri vprašanja:

1. Kaj se je zgodilo?
2. Kakšen je bil vaš odziv?
3. Je vaš odziv v vaši situaciji deloval?

Korak 4:

Povabite udeležence, da svoj primer delijo s partnerjem in razpravljajo, kaj bi lahko storili drugače. Naj od partnerja dobijo objektivne povratne informacije za alternative odzive, ki bi jih lahko uporabili.

Korak 5:

Moderator od parov dobi povratne informacije in jih uporabi za to, da skupine usmeri v razpravo o številnih različnih pristopih, ki so na voljo za razreševanje konfliktov.

Moderator poda nekaj informacij o naslednjem:

Štiri različne vrste strategij za razreševanje konfliktov

1. Izogibanje - preprečevanje, da bi konflikt prišel na površje
2. Pomiritev - 'ohladitev' čustev
3. Zajezitev - vzdrževanje strogega nadzora nad tem, kar pride na površje
4. Soočenje - odkrit govor o vseh težavah

Skupinska diskusija

Katero strategijo ste uporabljali v vaši študiji primera?

Ali obstajajo situacije, ko je možno, da so ustrezni vsi štirje pristopi? Kakšne vrste situacije so to?

Korak 6:

Moderator nato nadaljuje z nekaterimi teorijami:

Individualni slogi za razreševanje konflikta

Obstaja pet slogov, pri čemer vsak predstavlja različno stopnjo odločnosti (kako zelo se posameznik trudi zadovoljiti lastne potrebe) in sodelovanja (koliko upošteva in zadovoljuje potrebe drugih) v konfliktu.

Tekmovalci

Prizadevajo si za lastne interese na račun druge osebe. Ta 'zmagaj ali izgubi' pristop do konflikta pogosto temelji na uporabi moči za ustrahovanje ali prisilo drugih.

Ustrežljivci

Zapostavljajo svoje interese, da bi zadovoljili potrebe in skrbi drugih. Značilnost ustrežljivih oseb je, da se podredijo drugi strani namesto da bi se postavili za svoje pravice.

Izogibovalci

Se ne spoprimejo s konfliktom. Odmaknejo se iz konfliktnih situacij ali odložijo konfrontacijo za nedoločen čas ali manevriranje okoli problemov, da bi se izognili konfliktu. Ne prizadevajo si niti za lastne interese niti za interese druge strani.

Sklepalci kompromisov

Proučijo vprašanje konflikta in iščejo skupno sredinsko točko, kot recimo delitev razlik. Zanimajo jih obojestransko sprejemljive rešitve.

Sodelovalci

Trudijo se, da bi našli rešitve, ki bi v največji možni meri zadovoljile potrebe obeh strani. Z ljudmi se v povezavi s problemi soočajo zato, da bi našli rešitev. To je opisano kot 'zmagam-zmagaš' pristop

Korak 7:

Skupinska diskusija

Ali se prepoznate v kateri od navedenih skupin? Ali menite, da obstajajo poleg omenjenih še drugi slogi?

Korak 8:

Moderator pove, da se bo skupina zdaj od osebne situacije pomaknila na globalno situacijo in prosi udeležence za komentar o tem, kako različne interesne skupine (kulturne, verske itd.) rešujejo konflikte in kako se to nanaša na tematiko radikalizacije.

Potrebni materiali

Informativni letak s povzetkom glavnih značilnosti konflikta (temeljni vzroki, strategije itd.)

Metodologija

Brainstorming, teoretična snov, analiza študije primera, delo v parih, diskusija v veliki skupini

Nasvet za trenerja

Dobra priložnost za osredotočanje na to, kako ljudje pri soočanju s konflikti uporabljajo različne vrste pristopov, pri čemer poudarek damo na vedenje in ne na osebo, tako da lahko moderator govori o 'slabem' vedenju brez poosebljanja stvari.

Viri / Literatura

Izvirni materiali, razviti za namen projekta YCARE.

CC - Attribution-NonCommercial-ShareAlike
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

Razumevanje konflikta. Pridobljeno na Sreda Maj 6, 2026 od <https://toolbox.ycare.eu/courses/YCARE531/>

<https://www.ycare.eu>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Podpora Evropske komisije za pripravo te publikacije ne pomeni potrditve vsebine, saj le-ta odraža zgolj in samo stališče avtorjev; zato komisija ni odgovorna za kakršnokoli uporabo podatkov, ki jih ta publikacija vsebuje